

ŠTO MOGU UČINITI KAD MI JE TEŠKO

Pripremila: Ivna Grbavac,
stručni suradnik psiholog
Osnovna škola Trilj

PONEKAD
SE SVI NAĐEMO U NEKIM
TEŠKIM SITUACIJAMA,
PA POSTANEMO
UZENEMIRENI,
ZABRINUTI, LJUTI ILI
TUŽNIJI. SITUACIJE KOJE
SU NAM TEŠKE MOGU
IZAZVATI NAPETOST ILI
STRES, NEKE NEUGODNE
OSJEĆAJE,
OPTEREĆUJUĆE
MISLI, IMAJU REALAN
UTJECAJ NA NAŠE TIJELO
I NAŠ UM. TO JE
ZAJEDNIČKO ISKUSTVO
SVIH, I DJECE I
ODRASLIH.

Osjećati različite osjećaje je potpuno normalno.

I ugodni i neugodni osjećaji su nam potrebni, oni

nam pokazuju što nam treba i kako se možemo ponašati.

Svi se razlikujemo po tome kako se nosimo s takvim teškim situacijama i zbrkanim osjećajima, a to je naš način suočavanja.

Za sve ljude ne postoji jednaki način suočavanja kako bi se prilagodili trenutnoj situaciji. Kad smo jako ljuti ili jako tužni, možda zaboravimo što nam pomaže, što nam treba da bi se osjećali bolje.

Reakcije na stresne situacije su individualne, različite kod svakoga od nas, pa možemo primjetiti razlike...

osjećaje:

tuga,
ljutnja,
panika,
promjene
raspoloženja,
tjeskoba...

misli:

teškoće
s pažnjom i
koncentracijom,
zaboravljivost,
nametljive
misli,
samokritičnost,
zbunjenost...

*tjelesne
reakcije:*

glavobolja,
bol
u trbuhi,
znojenje
dlanova,
lupanje
srca...

ponašanje:

plakanje,
agresivni
ispadi,
lupanje,
povlačenje
iz društva,
drhtanje...

Otkud to? Jedan dio našeg mozga, hipotalamus, pokreće sustav alarma u našem tijelu, zato se luče hormoni kortizol i adrenalin. Tada se naše tijelo brani reakcijama "bori se" ili "bježi".

Razmisli o tome kako se osjećaš?

Razmisli o tome što ti je pomoglo u nekoj teškoj situaciji?

Pitali smo neke učenike od 5. do 8. razreda naše škole ova pitanja:

"Što radim kad mi je teško?"

"Što mi treba da bi se osjećao / osjećala bolje?"

Slijede odgovori učenika.... a i vi možda dobijete neku ideju kako bi pomogli sebi i drugima prevladati teške dane...

Kada mi je teško sama sebi kažem da će sve proći i da će biti bolje!

Pokušavam ne razmišljati o toj stvari zbog koje se osjećam tužno, već radim ono što najviše volim.

Razmišljam o tome što mi je teško, zašto je to tako i što bi mogla napraviti da mi bude bolje, gledam situaciju pozitivno i tražim pomoć.

Nađem neku zanimaciju, razmišljam o pozitivnim i ne mislim na loše stvari.

Najčešće mi je potrebno razgovarati, reći sve što me u tom trenu opterećuje, uvjek bude bolje, najviše mi pomaže reći svoj problem nekome.

Idem se igrati da se opravim od toga što
mi je teško.

Film, nogomet, šetanje.

Igram se s psom.

Uzmem loptu i pucam u zid što jače.

Vozim se na bicikli.

Igram nogomet... ili rukomet... ili košarku.

Igramo društvene igre.

Radim nešto što volim, ili pišem.

Dopisujem se na mobitel s prijateljima.

Čitam nešto, crtam.

Igram na mobitel.

Kopam vrta.

Tučem u jastuk.

Gledam smiješna videa.

Popijem malo soka.

Spavam, a kad se naspavam bude mi
lakše.

Plačem.

Zatvorim se u sobu i pjevam.

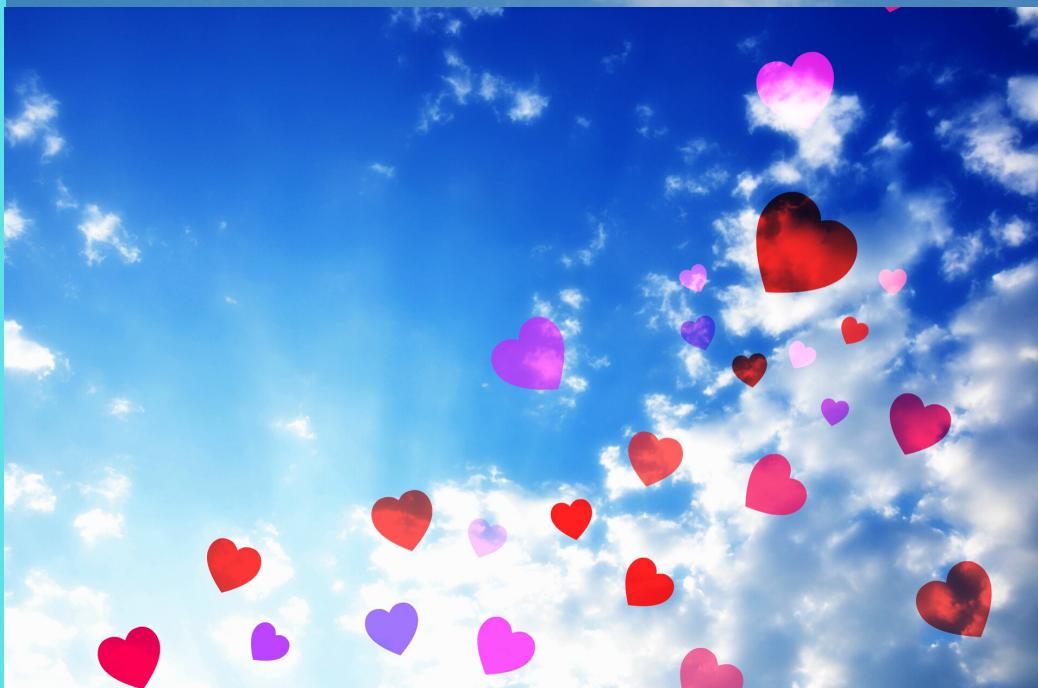
Kad mi je teško najčešće slušam glazbu.

Prisjećam se nekih lijepih trenutaka.

Odmorim se u sobi i crtam.

Želim biti malo sam, mir i tišina...

Pokušavam se smiriti, opustim se.

Općenito uzmem ono što volim raditi ili ono u čemu mi nikad nije
teško.

Odem vani prošetati da zaboravim na to, razbistrim glavu i
pročistim misli.

Odem negdje gdje volim, na mjesto gdje se dobro osjećam.

Volim promisliti o situaciji.

Da bi se osjećala bolje trebam ispraviti problem.

Razmišljam o tome što se desilo i kako bi ja to mogu riješit.

Kada mi je teško s ocjenama, sjednem, uzmem knjigu i učim.

Odradim svoje obaveze.

Kada mi je teško molim se Bogu jer znam da će me on uvjek saslušati.

Treba mi ljubav, lijepe riječi.

Treba mi strpljenje i mir.

Treba mi utjeha.

Treba mi nade da će biti bolje.

Treba mi nečija potpora da me razveseli.

Gledam u budućnost, trebam misliti o nečem vedrijem.

Nađem mjesto gdje je mir i tišina.

Kada mi je teško treba mi zagrljaj, podrška, prijateljstvo, pomirenje.

Kada me netko povrijedi treba mi topli zagrljaj.

Kada mi je teško treba mi dobra vijest.

Treba mi pomisao na sretan trenutak.

Tražim utjehu od bližnjih.

Treba mi razumijevanje i podupiranje, prisutnost ljudi koje me podržavaju.

Imam potrebu biti s ljudima koji me vole i podržavaju, mojom obitelji i prijateljima.

Pričam s nekom prijateljicom.

Moj prijatelj uvek mi daje podršku kada mi treba i uvek je tu kada ga trebam.

Prijatelj me uvek oraspoloži i izvuče mi osmijeh na lice.

Moram s nekim razgovarati i reći što me muči.

Treba mi društvo, podrška i pomoć najboljih prijatelja, oni mi daju savjet i podršku pa mi je lakše i lijepše.

Potrebni su mi bližnji da s njima mogu porazgovarati o mom problemu, a nekada mi je lakše biti sama i razmisljati o svemu.

Razmišljam o lijepim trenucima, sjetim se da je još cijeli život pred menom, da sam još dijete i da će biti još mnogo sreće i tuge, izdržim.

